

Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

SINTEF

Postadresse:
7465 Trondheim
Besøksadresse:
Strindveien 4
Telefon:
73 59 30 00
Telefaks:
73 59 33 50

Foretaksregisteret:
NO 948 007 029 MVA

Deres ref.:
200307611-/ANG

Vår ref.:
545+7/JHLA/2004

Direkte innvalg:
73593736

Trondheim
2004-01-28

NOU 2003:25 NY LOV OM UNIVERSITETER OG HØYSKOLER – HØRING

Vi viser til departementets brev av 2003-09-30 om høring av ovennevnte NOU.

SINTEF setter pris på å få denne mulighet til å uttale seg. I vårt virke har vi et meget nært samarbeid med NTNU og deler av UiO. Vi har derfor en sterk egeninteresse i at norske universiteter opprettholder en høy kvalitet både i sin forskning og på sine kandidater. Vårt samarbeid er også avhengig av at universitetene har handlefrihet og disposisjonsrett over egne ressurser.

Vi ser det ikke som naturlig å gå inn på de enkelte lovbestemmelser i dokumentet, men vil begrense oss til en del overordnede betraktninger vedrørende tilknytningsform.

Vi mener at det er behov for en nasjonal forsknings- og utdanningspolitikk som samordner U&H-sektorens virksomhet og gir en fornuftig prioritering og bruk av nasjonens ressurser. Departementet ivaretar i dag denne koordinering. Vi tror at vi også i fremtiden er best tjent med at departementet har en slik rolle. Dette vil etter vårt syn best ivaretas gjennom at departementet har en eierfunksjon og gjennom den utpeker de ikke-valgte medlemmer i institusjonens styre.

Diskusjonen så langt har i hovedsak vært en stillingtagen for flertallet eller mindretallet. Vi vil oppfordre departementet til også å vurdere andre løsninger.

Det er vår mening at institusjonene bør ha noe større økonomisk og forvaltningsmessig frihet enn hva som ligger i mindretallets modell. Én mulig modell er å omgjøre institusjonene til selvstendige rettssubjekt, regulert gjennom en særlig lov tilpasset universitetenes og høyskolenes virksomhet. En slik ordning vil gi handlefrihet innenfor omforente rammer, og den vil legge ansvaret for den daglige drift hos institusjonen og dens styre, og ikke hos departementet. Departementet vil utøve sin eierposisjon gjennom et flertall i styret og derved ivareta den nasjonale samordning.

En naturlig konsekvens av ovenstående er at rektor blir institusjonens øverste leder og tilsettes av styret på åremål. Rektor er da ikke styremedlem. Vi mener også at enhetlig ledelse, dvs at universitetsdirektør rapporterer til rektor, vil sikre institusjonen et faglig fokus. Samme ledelsesform bør innføres på alle nivå.

Universiteter og høyskoler er grunnstammen i kunnskapsallmenningen. De skal sikre den langsiktige kunnskapsutvikling og forvaltning. Samtidig er institusjonene også forventet å bidra aktiv i samfunnsutviklingen gjennom kunnskapsformidling og nyskaping. Dette fordrer at institusjonene har et større økonomisk og forvaltningsmessig handlingsrom enn i dag. Samtidig er det et behov for å ivareta en langsiktig utdannings- og forskningspolitikk på nasjonalt plan. Vi tror at dette samlet best ivaretas slik vi har skissert over.

Med vennlig hilsen
for SINTEF

Jann H Langseth
Seniorkonsulent